

Cuvântul Ardealului

Apare afară de Luni și zilele după sărbătoare zilnic. — Redacția și Administrația Strada Românului No. 6. Telefon No. 156

Organ al Partidului Poporului

Abonamentul pe an 800 L., pe jumătate de an 400 L., pe un sfert 200 L., pe lună 70 L., iar pt. Primării și Autorități 1000 L. pe an.

Refacerea noastră financiară

Vieța economică a Țării, se manifestează în totdeauna prin lupta sa financiară și prin capacitate de cumpărare a valutei sale.

Forța economică a unei țări arăună azi nu dela stocul de aur și argint din pivnițele Băncii Naționale ci, dela puterea de producție și stările interne politice și sociale.

Un eveniment important s'a produs în progresul economic financiar al Statului nostru prin ridicarea valutei noastre la o limită neîntrecută de cinci ani.

Guvernele țării noastre erau până azi în funcțiune pendinte de grația liberalilor, cari acaparaseră toate venitele țării, luptă, prin care constrâneau guvernele la supunere, binezis la, de a urma căile designate de ei.

Orice guvern ar fi urmat după plecarea acestora, nu era cu luptă vitală decât până când, liberalii nu-și retrăgeau banii de pe piața financiară și economică a țării. Erau puternici, produceau în mod artificial devalvația valutei și prin aceasta căderea guvernelor și totatunci o atmosferă plină de ură în contra celor condamnați de atotputernicia lor.

Or, azi nu se mai poate compara situația cu trecutul, căci guvernul actual sub președinția dlui general Averescu, cu mari sfor-

țări însă ajutat fiind de oamenii a căror suflet le este strâns legat de prosperarea economică financiară a Țării, au realizat pedestalul politic, financiar, economic și industrial a țării noastre, asigurând consolidarea internă și externă prin muncă și fapte recunoscute și admirate de toată lumea.

Prin marile evenimente politice din timpul din urmă s'a spulberat orice speranță a liberalilor de a se mai baza pe vechea lor faimă tradițională căci, — prin puterea sa guvernul actual s'a făcut recunoscut înaintea străinătății care, a preciază în România, țara liniștii interne în plină dezvoltare și țara cu intenții prietenești înspre afară cu țările învecinate.

Aceste considerațiuni primordiale au șters ultimile speranțe a faimosului partid de a mai putea sugera puterea tutelară asupra guvernelor și în special asupra actualului guvern, care, nu numai pe terenul politic ci și pe terenul financiar economic și industrial a putut și a asigurat viitorul deplin progres țării noastre, spre a se putea valida în viitor.

Pecăt de surprinzătoare au fost pentru liberali rezultatele politice obținute de guvernul Averescu, înfrânt i-a și slăbit, forțându-i să recurgă la ultima necesitate, spre a-și salva viața, — și anume, de a căuta să absoarba micile rămă-

șițe din partidele compuse și descompuse.

Actualul guvern, — după cum arată și situația leului în streinătate — este binevăzut și o garanță streinătății, prin ceace ni se

asigură dezvoltarea financiară și în deosebi economică ce se poate controla prin busola economică și financiară, adică prin urcarea sau scăderea banului nostru față de valuta streină. M.

Inaugurarea „Căminului Cultural” al „Astrei”

Situat la granița țării între două orașe mai puternice Oradea și Timișoara, Aradul a fost dela unire încoace adesea învinuit de somnolență și lipsă de progres mai ales în cele culturale. S'a încercat multe lucruri frumoase, cari au rămas simple veleități, dată fiind indiferența publicului.

Câte încercări nu s'au făcut de a avea un ziar zilnic, a cărui apariție să nu fie condiționată de schimbarea regimului politic și nu a reușit. Astăzi, deși nu avem o revistă ca „Cele Trei Crisuri” ale Orăzii sau „Banatul” Timișoarei; avem patru ziare românești și o revistă bisericească. Destulă slovă românească, dacă o situație materială mai favorabilă le-ar asigura o apariție mai durabilă.

Ceeace are Aradul și nu au celelalte două orașe vecine, cu cari trebuie să rivalizăm, este monumentală clădire a Palatului Cultural, către care trebuie să se îndrepte întreaga atențiune culturală și artistică a Aradului.

Nu e locul și timpul să vor-

bim despre această instituțiune, amintim numai că Asociațiunea „Astra” și-a desfășurat întreaga ei activitate în legătură cu Palatul Cultural, după cum era și firesc. Aici își are biroul și aici a aranjat acea serie de conferințe atât de instructive și cu atâta folos pentru publicul aradan.

Li lipsea Aradului factorul de coeziune socială, o instituțiune care să-i unească pe toți la un loc, indiferent de locul natal și crezul politic.

Greaua sarcină i-a revenit tot Asociațiunei „Astra” și Palatului Cultural. Ca în toate lucrurile de interes general își trebuie o mână de oameni energici și hotărâți, — căci dacă vei aștepta interes și concurs dela fiecare, nu vei putea face niciodată ceva — acești câți-va oameni au muncit din răputeri și iată în sfârșit și „Casina” sau „Căminul Cultural” al „Astrei” realizat. Lupta a fost lungă și grea, nepriceperea unora lipsa de interes al altora și mai ales lipsa de bani au făcut să se amâne până acum deschiderea „Căminului”.

Omul cel adevărat

Auzind urările de Moș Ajun, ale copiilor, Moș Crăciun și a umplut sacul de totfelul de bunătăți și de lucruri scumpe și a plecat la drum lung, ca să le facă parte tuturor, fiecăruia după vrednicia lui.

Se pornise după rânduiala vremii în năsoare deasă și peste puțin a năceput să viscolească, încât moșneagul numai cu chiu, cu vai putea să răsească prin troieni și crivățul îi bătea ulgii mărunți în față, îi umplea barba și mustățile de țurțuri și-i lua vederea ochilor.

N'ajunsese încă să înceapă împărțirea când se pomeni în calea lui cu o babă, care ducea în mână o frumuseasă cunună înfășurată într-o cârpă curată.

»Ai plecat, așa mi se pare — grăi băna, — ca să-ți împărți darurile de ziua nașterii. Ia, te rog, și cununa aceasta, ca să i-o dai omului celui adevărat».

»Și cam ce fel socotești că trebuie

să fie omul pentru ca să-i poți zice că e adevărat? — întrebă moșneagul.

»Ce întrebare! — răspunse baba. Cei mai mulți dintre oameni sunt fiecărui un fel de om, pocit după timp și împrejurări. Omul adevărat e acela, care a rămas cum l'a lăsat Dumnezeu să fie».

»Te-am înțeles! — grăi moșneagul și n'loca de a și urma drumul dealungul uliței, se întoarse, ca să iasă la câmp.

Era adică vreme de războiu, și oștirea n'avingătoare tăbărâse de sfintele sărbători prin apropiere. Moș Crăciun voia să iasă n' tabără, căci în gândul lui omul cel adevărat nu putea să fie decât căpitanul oștirii, care înfrânsese oștirea dușmană, scăpase țara de primjii și în care și puneau toți nădejdea.

lesși în tabără, au găsit pe căpitanul oștirii căutându-și de treburi. Niște cercetași prinseseră o iscoadă, care își dăduse silința să se strecore printre sentinele, și căpitanul o ispitesc, ca să

stoarcă din ea mărturisiri în ceace privește oastea dușmanului, mișcările ei și starea în care se află. Fiindcă iscoada nu voia să facă mărturisiri, oamenii căpitanului o puneau la fel de fel de munci grele.

»Nu e acesta? — grăi baba.

»De ce nu? — întrebă Moș Crăciun.

»Mai întâi și mai întâi — răspunse ea — dușmanul, pe care l'ai dezarmat, nu mai e primejdios, n'are deci să fie pus la muncă. Apoi acela, care îi vinde pe ai săi, e un mișel, și nu poate să fie om cum se cade cel ce supune munci grele pe altul, pentru ca să-l silească a face o mișelie».

»Dar el își face datoria! — întâmpină Moș Crăciun.

»Urâtă datorie! — exclamă baba: — să chiniești pe omul legat la mână și la picioare spre a-l sili să săvârșească o faptă mișelească. Dar o să vedem, cum știe să-și facă datoria».

Baba aceea era Maria Magdalena, care se coborâse pe pământ, ca să vadă dacă oamenii sunt tot precum erau mai înainte de a fi căzut ea spă-

șită la picioarele Mântuitorului. Acum ea se făcu cum fusese atunci, înzestrată cu frumusețea și cu toți nuri, prin care scosese din minți pe atâți oameni de altminteri cum se cade, și se apropie de căpitan rugându-l cu glas plin de duioșie să-l ierte pe cel muncit și să-i dea drumul, ca să se întoarcă la ai săi.

Știindu-se de toți ridicat în slava cerului, căpitanul se încruntă cuprins de mânie.

»Se poate — își zise — ca cei din prejurul meu să îndrăznească a-i da acestei femei voie să răsească până la mine!?»

În clipa următoare însă glasul ei îi răsună ademenitor în ureche și el se uită cu ochi mari la ea, începuse tremure din toate încheieturile, și n'ar fi fost oștean adevărat, dacă nu s'ar fi muiat în cele din urmă.

Li era peste putință să i se pună împotrivă.

»Dați-i drumul! — grăi rostind vorbele în silă. Haid — pleacă — să nu te mai văd în ochi!»

»Haid! — grăi și Moș Crăciun: — nu-i acesta; să ne căutăm de drum»

Suntem în fericita situație ar anunța publicul aradan că Sămbătă în 2 Aprilie cor. se va face deschiderea solemnă a „Căminului” din Palatul Cultural.

Cinci săli amenajate și mobilate frumos, formează deocamdată localul acestui „Cămin”, căruia dacă publicul aradan îi va înțelege

ostul, îi mai sunt rezervate încă apartamente.

Oficialitățile noastre locale au dat tot concursul „Astrei” pentru a-și putea realiza acest frumos scop cultural și social, rămâne să vedem cum vor înțelege intelectualii să susțină și desvolte această instituție făcută cu atâta trudă.

Situația internă

— Desbaterile parlamentului. — Intrevederea Averescu-Iorga și Averescu-Lapedatu. — În jurul noului tarif vamal. — Studiul tratatelor cu Italia. — Chestia subvenționării școlilor minoritare. — D. Titulescu desminte svonorile fanteziste. —

Duminecă după masă, dl profesor Cuza a ținut o conferință în sala Teatrului Popular din București, despre „Legea naționalității”. S'a dat și un festival organizat de cercul studenților musceleni în folosul căminului.

După ce s'a terminat festivalul, studenții au voit să manifesteze pe străzile principale, dar au fost împiedicați de trupele de jandarmi. A avut loc o încăierare între jandarmi și studenți, înregistrându-se de ambele părți câțiva răniți. S'au operat câteva arestări. După ce comisarul regal li-a luat câte o declarație, studenții au fost eliberați.

În ședința dela 28 Martie c. a Camerei deputaților, dl Cuza interpelează guvernul pe chestiunea agitațiilor studențești de Dumină și aduce în discuție „numerus clausus”, chestia cadavrelor și bursele în străinătate.

A răspuns dl I. Petrovici, ministrul instrucțiunii următoarele:

Guvernul actual a satisfăcut multe din punctele înscrise în memoriul studenților și anume: am făcut reînnoirea dlui Cuza; chestiunea cadavrelor este și ea soluționată în sensul dorit de studenți, s'au introdus sporuri sensibile pentru ajutorarea studenților, majorarea alocațiilor de hrană, etc.; avem în proiect înzestrarea confortabilă a căminelor în general, etc.

Toate doleanțele vor fi avute în vedere, afară de acelea cari au un caracter de directive de Stat.

La Senat, s'a discutat, la 28 Martie c., Legea Casei sănătății și cea pentru protejarea construcțiilor.

Dl senator Pangrati, găsește o mare greșală prelungirii contractelor de închiriere, fără ca mai întâi să se fi luat măsuri pentru protejarea nouilor construcții. Propune scutirea de impozit a nouilor construcții și o reducere sensibilă a taxelor vamale pentru materialul necesar construcțiilor și cere libertatea intrării capitalului străin în țară.

Dl min. Trancu-Iași propune numirea dlui Pangrati, rectorul școlii de

construcții, ca delegat al Parlamentului în direcția Casei construcțiilor.

Dl ministru se declară aderentul intrării capitalului străin pentru construcții.

Se asociază la aceasta și dl E. Gyárfás, din partidul maghiar.

Duminecă după amiază dl profesor N. Iorga a avut o lungă întrevedere cu dl general Averescu președintele consiliului. Timp de o oră cei doi fruntași politici s'au întrebuințat asupra chestiunilor politice la ordinea zilei.

D. I. Lapedatu, fost ministru de finanțe, a avut Duminecă dimineața o lungă întrevedere cu dl general Averescu. După amiază dl Lapedatu a plecat pentru o lună la Viena, zice-se, într-o misiune specială, care i-a fost încredințată din partea dlui gen. Averescu.

La Ministerul de finanțe continuă lucrările pentru întocmirea noului tarif vamal.

Noul tarif, după cum am anunțat va intra în vigoare pe ziua de 10 Aprilie printr-o decizie a consiliului de miniștri. După aceasta se va supune și Parlamentului, adoptându-se astfel formula consacrată și în alte State.

La Roma continuă tratativele pentru încheierea acordului comercial-italian. Ultimele instrucțiuni au fost trimise zilele acestea telegrafic de către dl M. Manoilescu, după o prealabilă consultare a dlui gen. Averescu, președintele consiliului de miniștri și șeful departamentului finanțelor.

Dl Titulescu, desminte versiunile răspândite în Capitală despre o preținsă divergență ce ar exista între dsa și guvern și dl gen. Averescu. Dsa declară că dimpotrivă, atât la șeful guvernului, cât și la guvern a găsit cea mai călduroasă primire și aprobarea activității dsale.

Situația externă

— Conflictul italo-jugoslav. — Presa elvețiană despre Basarabia. — Dela Consiliul Federației pentru Soc. Națiunilor Problema evreiască din România și proiectul „Paneuropei”. — Aniversarea fascismului în Italia. — Situația în China. — Ex-kaizerul rediciv —

Ziarele parisiene arată că, pentru cercetarea situației de ambele părți ale frontierei alban-jugoslave, se va institui o comisiune alcătuită din 3 ofițeri francezi, 3 ofițeri englezi și 3 germani, completată cu câte un observator din partea Jugoslaviei și Italiei. Atașii militari streini din Belgrad nu vor participa la lucrările comisiunii.

Ziarul „Le Journal” pretinde a ști că Italia cât și Jugoslavia, au acceptat această procedură.

Din sursă germană s'a răspândit știrea, că la Tirana ar fi izbucnit o revoluție împotriva guvernului Ahmed Zogu, președintele republicii albaneze. Ministrul plenipotențiar al Albaniei la Belgrad desminte categoric acest svon.

Ziarul elvețian „Fürstenaender” publică un lung articol asupra „Problemei Basarabiei”, întemeindu-se pe lucrarea profesorului german Uhling, dela Universitatea dela Tübingen.

Articolul conchide astfel: „Suntem de părere că revenirea Basarabiei la România este un act de dreptate, deoarece această provincie a fost răpită României. Această revenire corespunde pe de-a-ntregul sentimentelor populației basarabene, care a cerut în Sfatul Țării revenirea la patria-mamă.”

Între 21 și 28 Februarie c. s'a ținut la Bruxelles, ședințele Consiliului Federației internaționale pentru Societatea Națiunilor. România a fost reprezentată prin dl E. Pangrati, rector al Universității din București și președ. Federației române pentru Soc. Națiunilor și prin dl V. Stoica, prim secretar de legație.

Între subiectele la ordinea de zi a comisiei minorităților erau mai cu seamă două cari interesau mai de aproape țara noastră: „prigonirea” bulgarilor din Dobrogea nouă, și „progromurile” contra evreilor.

Spre surpriza delegației noastre, în ședința în care delegația bulgară avea să prezinte acuzațiile în contra administrației românești, nici un bulgar nu și-a făcut apariția, găsind mai potrivit să fugă de discuția deschisă. Astfel această problemă a fost scoasă dela ordinea de zi și pentru viitor.

Societățile evreiești din Viena, Paris și din Palestina au cerut blocului Federației, ca discuția asupra problemei evreiești din România să fie amânată pentru sesiunea viitoare, probabil pela sfârșitul lui Mai c.

Delegația noastră a mai luat parte la desbaterile asupra „Paneuropei”, pe

care dl Pangrati a combătut-o într-un mod strălucit, arătând absurditatea proiectului contelui Condeshave-Kalerg apoi la o discuție ridicată de cazul nazarenilor din Jugoslavia, condamnat la puscărie pentru refuzul de a purta arma, a vorbit dl V. Stoica, arătând că și noi avem un număr mic de astfel de sectanți, față de cari suntem obligați să luăm aceleași măsuri. Asta nu înseamnă, însă persecuție, ci aplicarea unei legi de apărare națională lar o secă, care crede că nu se poate acomoda legilor noastre de bază, — spus dl V. Stoica, — nu are decât să nu se așeze în țara noastră.

A 8 a aniversare dela înființarea fascismului a fost sărbătorită cu deosebită solemnitate în Roma și întreaga Italie. Primul ministru dl Mussolini, purtând uniforma de caporal de onoare însoțit de șeful Statului major al militei, gen. Bolzano, a primit defilarea trupelor din milite și a nouilor recruți. Cu acest prilej dl Mussolini a rostit o entuziastă cuvântare. Din partea populației a avut loc manifestații entuziaste, iar seara s'au dat concerte publice.

Din Shanghai se anunță, drapelul sovietic a fost ridicat deasupra gării de nord din Shanghai, și pe multe alte edificii publice. Sindicatele muncitorești sub controlul comuniștilor, desfășoară o mare activitate și dispun de o armată de civili de 3000 oameni. Puterile detașamente ale armatei cantoneze au trecut frontiera concesiunii franceze. Infanteria de marină engleză și americană, venite în ajutorul francezilor, a fost repartizată pe frontul francez.

Moscova publică o proclamație de protestare contra intervenției europene dar promite revoluției chineze ajutorul ei.

Legea cu privire la apărarea republicii germane mai este în vigoare până'n vara anului curent. Imediat ce încetează această lege, ex-Kaiserul Wilhelm intenționează a se stabili în castelul său din Hamburg.

Existând temere, că partidul național german va căuta să exercite o presiune asupra guvernului în chestia relațiilor cu ex-Kaiserul, șeful guvernului prusian, dl Braun, a adresat o scrisoare către cancelarul Reich-ului, dr. Marx, cerând o prelungire a legii de ocrotire a republicii.

Cețiți și răspânđiți Cuvântul Ardealului

Mai știa dânsul și alt om, care fără doar și poate era cel adevărat.

Acesta era cel mai iubitor de dreptate, dintre toți judecătorii, un om care se cutremura în toată ființa lui când se gândea, că s'ar putea ca cineva să se plângă de vreuna din faptele ori din judecățile lui. Atât de viu era în sufletul lui îndemnul de a curma gâlcevi și de a împăca oameni, încât și acum în zi de sărbătoare și în cap de noapte își petrecea timpul adâncit într-ale judecătoriei.

Se întâmplase, adevărat prin partea locului, că unul, podgorean, a vândut altuia, un cârciumar, un mare budan de vin. Cumpărătorul îi dăduse podgoreanului arvuna și plecase să și ia buclă și să vină cu ele pentru ca să încerce vinul cumpărat. În vreme ce el umbla în treaba aceasta, a plesnit un cerc dela budan și tot vinul s'a scurs printre doage. Întrebarea era, dacă paguba o suiea podgoreanul, care a luat, ori cârciumarul, care a dat arvuna. Podgoreanul cerea prețul vinului pe care-l vânduse, iar cumpărătorul cerea vinul, ca să-i plătească prețul.

Judecătorul, după îndelungată chib-

zuire, a hotărât că paguba e podgoreanul, care, primind arvuna, s'a legat să vîndă vinul după învoiala făcută, dar nu l'a predat, deci nu l'a vîndut încă.

Era luată în gândul lui hotărîrea aceasta când s'a pomenit fără de veste față în față cu femeia cea frumoasă și plină de nuri.

A rămas, se înțelege, și el nu numai mirat, ci și cuprins de mânie, căci judecătorii cei adevărați țin să fie lăsați în pace când își chibzuiesc hotărîrile.

„Ii faci, judecătorule, nedreptate podgoreanului, — grăi Maria Magdalena cu glasul ei ademenitor. — Nu mai încapă nici o îndoială, că podgoreanul a vrut să vîndă cu prețul, cu care cârciumarul a vrut să cumpere, vînzarea s'a făcut deci în clipa, când arvuna a trecut din mîna unuia în mîna celuilalt. Nu era al podgoreanului, ci al cârciumarului, vinul care s'a scurs printre doage. Alfel — ce rost mai are arvuna?”

Judecătorul cel iubitor de dreptate, se uită cu ochi mari la ea, și dete oarecum într-aiurea din cap.

„Ce rost?” — grăi dânsul zăpăcit. Podgoreanul îi dă cârciumarului „ori vin, ori arvuna îndoită.”

„Aha! — își zise Moș Crăciun cuprins de bucurie ascunsă. Asta nu se dă! A pățit o sfînta căită!”

Maria Magdalena se înduioșă.

„Auzi vorbă!? — grăi dânsa. Asta ți-e mult lăudata iubire de dreptate!? Deoparte e bietul de podgorean, care a muncit toată vara uitându-se cu inima înclăștată la cer, de unde putea să-i vină fie rod îmbelșugat, fie nimicirea ostănelor. Iar de altă parte e cârciumarul, care stă tolănit pe saltea și se îngrășe profitând de sălbăciunea oamenilor, pe care — poate să-i împingă la păcat. Ce fel de judecată ar fi aceea prin care îi dai acestui păcătos dreptul și-l faci pagubaș pe omul muncitor și cinstit?”

„Judecătorul era ispitit, să-i dea brânci, dar simțea că nu e în stare s'o facă aceasta și, ca să scape de dânsa, scăpă vorba că s'ar putea s'o iei și așa, că din clipa, în care cârciumarul a dat arvuna, vinul nu mai era al podgoreanului.

„N'are, — zise, — podgoreanul să-i mai dea cumpărătorului arvuna înapoi.”

„Ba are să mai primească și prețul cu care-l creditase pe cumpărător!” — stăruia dânsa.

„De! — grăi dânsul în luptă cu sine însuși, dacă vîntul nu mai era al lui.”

Moș Crăciun își luă sacul în spina, și plecă mai departe. Viscolul se întese, gerul era din ce mai aspru și troienii s'au îngroșat încât Moș Crăciun și tovarăsa lui nu mai găfind răzbeu înainte — trecând din casă în casă și lăsând pe ici pe colo cate un dar.

Într'un târziu ei s'au oprit la fereastra unui iatac, în care un om mai bătrîn sedea la masă și scria. Era un om de știință mai vestit decît căpitanul cel viteaz, și decît judecătorul cel iubitor de dreptate. El nu mai trăia decît ca să-i lumineze pe oameni și să le ușureze traiul zilnic.

Ioan Slavici.

(Va urma).

Atacul criminal al liberalilor în Teleorman

Partidul liberal, a fost complet descompus în județul Teleorman, unde acum, cu ocazia alegerii suplimentare de senator, dl Florian Cristescu din partidul poporului, a obținut 16450 voturi față de 2—3 mii voturi ai adversarilor liberali.

Liberalii, ca de obicei și aici au recurs la cele mai drastice și sâlbătice proceduri, spre a-și asigura reușita.

A trecut însă timpul, când se puteau face alegerile cu astfel de metode criminale.

Noi vedem, iar ei, liberalii, ar putea observa că, orice încercare a lor, a dat și va da greș, căci, populația s'a scârbit de acești oameni ai interesului și de acești vânzători de situații cari nu cruță nimic, spre a-și ajunge scopul lor... să se înfoaie, pe spina-rea oropsiților.

Astfel, la aceasta alegere, un fost deputat liberal, cu numele Ianculescu,

a împușcat răbind grav pe președintele circumscripției de votare din Roșiori și după fapta sa odioasă a sărit în automobilul său și a dispărut.

Parcheul, a dispus urmărirea și arestarea criminalului, care este, precum se vede, fala partidului liberal, binezis un viu exemplu din care se poate deduce ce fel de oameni sunt concentrați în partidul liberal, care se laudă în gura mare și pe altă parte, sacrifică viața de om, existențe, familii, biserică și tot ce e scump nouă cetățenilor,

Locuitorii orașului și județului Arad, s'au convins abia eri de adevărul celor afirmate de noi și iată un nou exemplu, pe lângă miile întâmplute, din cari, poate să deducă ori cine, ce-i îndeamnă pe acești răfăciți a face politică... ce poate fi altceva, decât... interesul realizat prin foc și pară.

Poffim și mai votați românașilor cu liberalii!! A.

Adunarea generală a Corporației meseriașilor din Arad

— Corespondență specială —

Duminecă 27 crt., Corporația meseriașilor din Arad și-a ținut adunarea generală ordinară, în sala Primăriei orașului. Fiind puse la ordinele zile chestiuni de o importanță foarte mare, alegerea președintelui și îndeplinirea iocurilor din consiliu, rămase vacante în urma ieșirii în mod solidar a reprezentanților meseriașilor români, această ședință a stârnit un interes foarte mare, atât la meseriașii români, cât și la minoritari. Sala primăriei era arhiplină încă dela orele 9 a. m.

Printre cei prezenți s'm remarcat un număr însemnat de minoritari mai ales comercianți, cari veniseră să asiste la această ședință, mânați de curiozitatea de a vedea lupta pe chestiunea alegerilor.

La orele 10 a. m., dl Al. Steigervald își ocupă locul. Alături de dsa dl Iustin Olariu, ca președinte, Iosif Gluk, președinte, Tr. Tabic, delegatul autorității industriale, Eugen Jac, secretarul Corporației și alții.

Dl I Olariu, salută pe cei prezenți în limba românească, iar dl Steigervald în limba maghiară, declarând deschisă ședința adunării generale.

Înainte de a se intra în ordinele de zi vorbește dl I. Reinhart și cetește o declarație prin care dsa anunță adunării generale că își revoacă candidatura dela scaunul de președinte, motivând aceasta cu ceea că, majoritatea covârșitoare a meseriașilor maghiari, în deplin acord cu toți românii din Corporație îl învinuiesc pe dsa și pe partizanii dsale de a fi cauza neînțelegerii și a discordiei în sânul acestei instituțiuni.

Această declarație a fost o satisfacție deplină pentru toți aceia cari au cunoscut dedesubturile ce au îndemnat pe dl Reinhart să-și pună candidatura față de un om stimat de toată lumea cum este dl Steigervald.

Dl I. Reinhart a fost candidatul unei clice în spatele căreia se ascunde „ilustrul politician”. Clica aceea trage sforile și a încercat pe calea aceasta să se reabiliteze pentru loviturile pe cari ei le-au primit în sânul partidului maghiar. Nu le-a succes însă, și acest insucces a lor se atribuie atitudinii hotărâte pe care meseriașii români au luat-o împotriva acțiunii lor de subminare, pentru interese meschine, a Corporației meseriașilor din Arad.

Dl I. Reinhart și conșoții plănuiseră a pune, luarea în stăpânire a averii Corporației, socotind că după înființarea Camerilor de muncă, instituția aceasta se va destăinșă și, atunci Palatul Corporației din Bulev Dragalina le ar fi servit lor pentru înființarea Căminului muncitoresc, unde ei s'ar fi simțit la ei acasă neturburați de nimeni.

Dacă va obveni cazul să se desființeze Corporațiile, pentruca locul acelor să l ia Camerele de muncă, atunci Statul român este chemat să spună părerea, ce are să se întâmple

cu averea Corporației și nici decât dl Reinhart, Moskovits etc.

După retragerea dlui Iuliu Reinhart, imediat s'au calmat spiritele și adunarea generală, care dela început promite să fie foarte agitată, a decurs în cea mai perfectă liniște. Chiar dacă dânsul nu făcea acest gest politic, de altfel era clar, că va suferi o înfrângere binemeritată. O delegație de meseriași români și minoritari i-a adus la cunoștință, înainte cu câteva zile, că candidatura dsale este considerată ca o provocare față de mulțimea, care dorește să conlucre în bună armonie și înțelegere în sânul Corporației.

La punctul 6 din ordinele de zi a fost alegerea președintelui.

A fost ales cu unanimitate dl Aloisiu Steigervald.

În locurile vacante din Consiliu au fost aleși ca membri ordinari cu mandat pe trei ani următorii: Maxim Bakács, Cioban Teodor, Coroban Ștefan, Peier Ștefan, Felnecan P. Goicea Ioan, Hereșiu Jiga, Iosif Niculae, Lupu Ioan, Oprean Antoniu, Panker Victor, Pribau Nicolae, Rusu Pavel, Scorțar Gh., Sfat Ioan, Tabakovits Emil, Tatu Lazar.

Membrii supleanți: Albușescu C-tin, Arion Niculae, Boitor Gavril, Cristea Nicodem, Crișan Pavel, Eberlein Aug., Engelhart Francisc, Filadelfi Adolf, Kohn I., Luțai I., Papay L., Rothen Alex., Roxin Carol, Stat Vichentie, Székely Adalbert, Zsikits Vladimir.

Au fost deci aleși ca membri ordinari 14 români, iar ca supleanți 7. Lista românilor a fost compusă dintre cei mai demni reprezentanți ai meseriașilor noștri din Arad.

Cu această ocaziune am avut deplina satisfacție, văzând atitudinea demnă a meseriașilor români și spiritul de solidaritate de care sunt pătrunși atunci, când este vorba de apărarea intereselor lor.

Din partea-ne, îi felicităm pentru succesul avut.

x— În salonul fotografic GÉZA NAGY se execută cele mai frumoase fotografii și portreturi lucrate artistic, atât pentru copii cât și pentru adulți, pe lângă prețuri moderate. 532

CINEMA ELISABETA.

Azi după masă la orele 6, 7 jum.
și 9 seara

Dșoara dela Poștă

Cel mai frumos și mai bine aranjat
film. În rolul principal: MARY
JOHNSON și ANDREE MATTONI.

Vine! MIZERABILII Vine!
După romanul lui Victor Hugo.

Pantofi

antă asor-
at la de-
ncipal

SZIGETI

și Comp., depo-
811

) croșetate,

api, mănuși, șaluri
tricouri (indispens.)
eșuri convenabile la
Eminescu 6.
1. 245

te elegante
tru bărbați,
acrate în atelier
ghete la co-
ial de primel
eșurile cele mai
830

RASZ,

Arad, Strada
(f. Deák F.-u)

Ardealului!

Dacă te dor picioarele sau tălpile nu suferi și nu amâna îngrijirea lor și caută atelierul
IOAN RADA pantofar în Arad, Str. Ep. Radu Nr. 29., care te
imediat modelul în ipsos (gips) și execută și pentru cele mai
rânzi picioare ghete comode.

Baia arteziană SIMAY

Baia cu aburi pentru femei
Marți toată ziua și Vineri
d. m. Pentru bărbați afară
de Marți în toată ziua, iar
Sâmbătă și după masă. —
Baia-vană deschisă în toată
ziua de dimineața până seara.
Hidroterapie, baie cu acid
sulfuric și acid carbonic pt.
femei după masă, iar pentru
bărbați înainte de masă. (618)

KNAPP

vopsește și curăță
haine. — Atelierul în
Arad, Str. Episcopul
Radu 10. — Loc pen-
tru strângerea haine-
lor în Arad, Str. Bră-
tianu 11. În edificiul
Băncei Agrare Timi-
șană. 271

S'a început deja curățirea și vop-
sirea hainelor de primăvară la
întreprindere de vopsit, aranjată modern cu putere vaporică
Strada Stroiescu (Teleki-ucca) Nr. 13.

În toată ziua mezeluri pro-
pete, carne de porc, unsor-
elisă, tofelul de cărnuri pro-
pete la

Șumandan Gheorghe și

Bulev. Regele Ferdinand No.

Cer sprijinul Onor. public românesc

AVIZI

Aduc la cunoștința onor.
blic, că mi-am

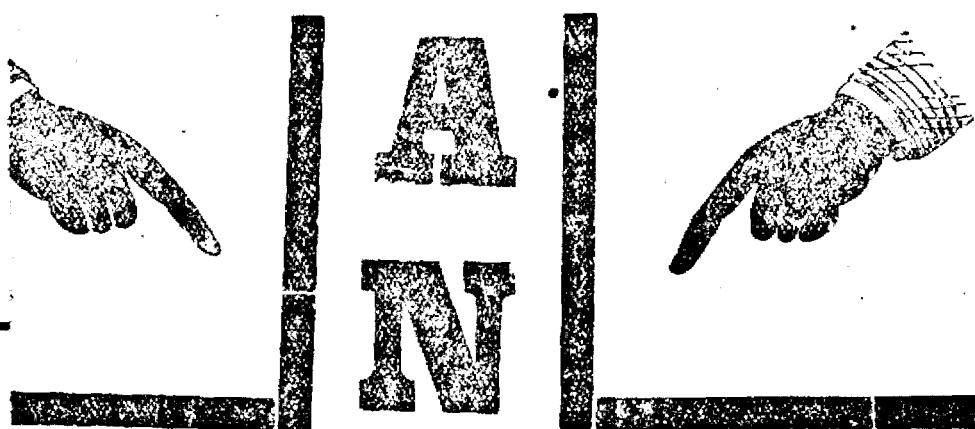
redeschis atelierul de
călțăminte din Str. I.
Bratiunu Nr. 21,

unde primesc spre executare
lângă prețuri foarte reduse
lucrări aparținătoare acestei
serii. Rog binevoitorul Dvoas
sprijin

Ludovic Száva

Reclama
este sufletul
comerciului

Dacă aveți nevoie de

ANUNT

NT

modern,
ercetați

efectuos,
Administrația

uvântul Ardealului"

din Arad, Strada Românului Nr. 6.